

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 03.09.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/10941

Saksbehandler:
Pål Klevan

Miljødirektoratets tilråding om vern av skog september 2019

Vedlagt oversendes Miljødirektoratets tilråding i forbindelse med vern av skog. Tiltrådingen omfatter forslag om vern av 47 naturreservater i skog i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). 31 av områdene er nye naturreservater og 16 av områdene er utvidelse av eksisterende naturreservater.

31 av områdene inngår i ordningen med frivillig vern av privateid skog. I tillegg eier Statskog SF arealer i 16 av områdene, Opplysningsvesenets fond eier arealer i ett område og Miljødirektoratet er grunneier i ett område. Tiltrådingen omfatter ca. 77 km² nytt verneareal, hvorav ca. 44 km² er produktiv skog.

Fra Stortinget er det ved behandlingen av budsjettproposisjoner og aktuelle stortingsmeldinger i den siste tiårsperioden lagt til grunn at tidligere konflikter i skogvernet skal reduseres. Arbeidet skal baseres på frivillig vern av skog på privat grunn sammen med økt vern av offentlig eid areal. Dette er fulgt opp gjennom et tett samarbeid med Norges Skogeierforbund for areal på privat grunn og i egne verneplaner for Statskog SFs og Opplysningsvesenets fonds grunn.

Områdene som foreslås vernet er:

1. Steinen i Fusa kommune, Hordaland
2. Setråsen i Fusa kommune, Hordaland
3. Austefjorden og Blånuten i Fusa og Kvinnherad kommuner, Hordaland
4. Håvikevatnet i Fusa og Kvinnherad kommuner, Hordaland
5. Gripakletten i Meland kommune, Hordaland
6. Hesten i Forsand og Strand kommuner, Rogaland - Utvidelse
7. Lysthuskollen i Notodden kommune, Telemark
8. Smokkstadlia i Larvik kommune, Vestfold
9. Jondalsåsen i Kongsberg kommune, Buskerud
10. Kolknuten i Kongsberg kommune, Buskerud - Utvidelse
11. Kjerkebergåsen i Kongsberg kommune, Buskerud
12. Trillemarka-Rollagsfjell i Sigdal kommune, Buskerud - Utvidelse
13. Sørbyskogen i Nesodden kommune, Akershus
14. Svenstadlia i Eidsvoll kommune, Akershus
15. Tørrhardåsen i Aurskog-Høland kommune, Akershus
16. Kloppa i Bærum kommune, Akershus

17. Flaen i Skedsmo kommune, Akershus
18. Nordre Skaugumsåsen i Asker kommune, Akershus - Utvidelse
19. Asbjørnåsen i Sarpsborg kommune, Østfold
20. Bråneåsen i Våler kommune, Østfold
21. Skasberget i Grue kommune, Hedmark - Utvidelse
22. Bronkeberget i Elverum kommune, Hedmark
23. Skjerbekkraudkollen og Løvåskampe i Rendalen kommune, Hedmark
24. Skorbekken i Trysil kommune, Hedmark
25. Trya i Stor-Elvdal kommune, Hedmark
26. Sæteråsskaret i Stor-Elvdal kommune, Hedmark
27. Ulvbergkletten i Stor-Elvdal kommune, Hedmark
28. Hestberget i Våler kommune, Hedmark
29. Gråkletten i Stor-Elvdal kommune, Hedmark - Utvidelse
30. Hårrenna i Rendalen kommune, Hedmark - Utvidelse
31. Maliskjæra, Grue kommune, Hedmark - Utvidelse
32. Mefosselva i Flatanger kommune, Trøndelag
33. Storvatnet i Namdalseid kommune, Trøndelag
34. Gøllaugstjønn og Langdalen i Namdalseid kommune, Trøndelag
35. Hjartvikfjellet i Namdalseid kommune, Trøndelag
36. Husåstjønnbekken i Namdalseid kommune, Trøndelag
37. Finnsåmarka i Snåsa kommune, Trøndelag - Utvidelse
38. Mariafjellet - Skardebekken / Tjaetsiegaske eatnemedavje i Lierne kommune, Trøndelag - Utvidelse
39. Vuddudalen i Levanger kommune, Trøndelag
40. Raudkamlia i Indre Fosen kommune, Trøndelag
41. Trongstadlia i Åfjord kommune, Trøndelag
42. Skjettenberglia i Indre Fosen kommune, Trøndelag - Utvidelse
43. Henfallet i Tydal kommune, Trøndelag - Utvidelse
44. Storvika i Selbu kommune, Trøndelag - Utvidelse
45. Stavåa i Rennebu kommune, Trøndelag - Utvidelse
46. Tjuvdalen, Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i Verdal, Steinkjer, Grong, Snåsa og Lierne kommuner, Trøndelag - Utvidelse
47. Blåberget/Geavstoavvi luonddumeahcci Bardu kommune, Troms - Utvidelse

Som følge av dette foreslås at følgende verneforskrifter oppheves:

- Hesten naturreservat, Strand og Forsand kommuner, Rogaland
- Kolknuten naturreservat, Kongsberg kommune, Buskerud
- Nordre Skaugumsåsen naturreservat, Asker kommune, Akershus
- Skasberget naturreservat, Grue kommune, Hedmark
- Hårrenna naturreservat, Rendalen kommune, Hedmark
- Maliskjæra naturreservat, Grue kommune, Hedmark
- Finnsåmarka naturreservat, Snåsa kommune, Nord-Trøndelag
- Sjettenberglia naturreservat, Leksvik kommune, Sør-Trøndelag
- Henfallet naturreservat, Tydal kommune, Sør-Trøndelag
- Mariafjellet naturreservat, Lierne kommune, Nord-Trøndelag
- Storvika naturreservat, Selbu kommune, Sør-Trøndelag
- Ståvåa naturreservat, Rennebu kommune, Trøndelag

I tillegg foreslås endring i verneforskriften for:

- Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal kommuner, Buskerud
- Gråkletten naturreservat, Stor-Elvdal kommune, Hedmark

Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Verdal, Steinkjer, Grong, Snåsa og Lierne kommuner, Nord-Trøndelag
Blåberget naturreservat - Geavstoaiivi luondumeahcci, Bardu kommune, Troms

Saksbehandling

Disse områdene er ikke en del av en samlet verneplan, og områdene har derfor ulik bakgrunn og ulik saksbehandling. Det er i tilrådingen redegjort for saksbehandlingen for de ulike områdene.

Miljødirektoratets endelige forslag

På bakgrunn av høringsrundene og fylkesmennes tilråding, tilrår Miljødirektoratet at ett av områdene vernes som nasjonalpark, mens de øvrige områdene tilrås vernet som naturreservater.

Spesielle tema som er tatt opp under høringene.

Generelt er det få høringsuttalelser til forslagene om vern av disse områdene. Høringsinnspillene har i stor grad gått på forslag om enkelte endringer i avgrensningen av områdene og i verneforskriftene. I noen av områdene er det veier og/eller kraftlinjer, det er beskrevet potensial for vannkraft i tilknytning til fire av områdene og nasjonal ramme for vindkraft er nevnt i forbindelse med tre av områdene. Tre av områdene berører områder med lete- eller undersøkelsesrettigheter knyttet til mineralressurser. Ut over dette er det ikke spesielle samfunnsmessige interesser som blir berørt. For områdene på privat grunn er det gjennomført forhandlinger med grunneierne på forhånd, slik at verneforslagene er avklart med grunneierne før høringene. Det er foreløpig ikke inngått avtaler om frivillig vern for alle områdene. Etter Miljødirektoratets vurdering er det gjennom verneplanprosessen funnet fram til gode løsninger der det har vært behov for avklaringer.

Miljødirektoratet vurderer at det er et godt faglig grunnlag som ligger til grunn for verneforslagene, at de tilrådte områdene oppfyller kravene i naturmangfoldloven for opprettelse av naturreservat, og at høringen av disse områdene har fulgt saksbehandlingsreglene i medhold av naturmangfoldloven.

Vern av de foreslåtte områdene vil sikre arealer med viktige vernekvaliteter, og vern av områdene vil bidra til å oppfylle mangler som er påpekt i "Evalueringen av skogvernet i Norge."

Om forskriftene

For å imøtekomme ulike interesser, foreslås tilpasninger i forslagene til verneforskrifter for de enkelte områdene. Det er noen variasjoner mellom de ulike forskriftene, som dels avspeiler at de enkelte områdene har ulik toleranse i forhold til ulike typer påvirkning, og dels at det er tatt hensyn til ønsker om bruk fremkommet gjennom forhandlingene og høringene. Miljødirektoratets vurdering er at slike variasjoner er en naturlig konsekvens av å ta intensjonen om økt medvirkning i verneplanprosesser på alvor. Miljødirektoratet har imidlertid vektlagt å utforme likelydende bestemmelser på punkter i forskriftsforslagene hvor intensjonen med bestemmelsen har vært felles, for å unngå fortolkningsproblemer på et senere tidspunkt. Ved de senere skogvernvedtakene, er det også blitt enighet om standard formuleringer for noen temaer. Miljødirektoratet har derfor gjort mindre endringer i forskriftene for å tilpasse disse til mal for naturreservater, uten at dette har medført endringer i restriksjonsnivå.

Om enkeltområder

16 av verneforslagene gjelder utvidelser av eksisterende naturreservater. For 12 disse områdene er det foreslått ny forskrift som gjelder både for eksisterende og foreslått naturreservat, mens for de fire andre områdene foreslås det endring i eksisterende forskrift.

Om oversendelsen

Det vises for øvrig til vedlagte saksdokumenter, herunder Miljødirektoratets tilråding med forslag til verneforskrifter og utkast til kart. Tilrådingen inneholder nærmere detaljer om saksbehandlingen, oppsummering av høringsuttalelser, foreslåtte endringer av forskrifter samt forslag til endelig vernevedtak.

Erstatning for vern

Ordningen med frivillig vern av skog på privat grunn forutsetter at det inngås avtaler med berørte grunneiere før det kan fattes vernevedtak for det aktuelle området. Det er ennå ikke inngått slike avtaler for alle de privateide områdene som tilrås i denne verneplanen. Det arbeides med å få dette på plass, men grunneierne har akseptert at Miljødirektoratet kan tilrå området til KLD før avtaler er inngått. For området på Statskog SFs grunn gjelder fristene i naturmangfoldloven § 51 for å fremme krav om erstatning i etterkant av vernevedtak.

Miljødirektoratet har i tidligere oversendelser tilrådd vern av områder der vernevedtak av ulike årsaker har måttet utstå. Dette skyldes blant annet at det ikke har lyktes å inngå avtaler om frivillig vern. For status for disse områdene viser vi til vår tilråding om vern av skog fra august 2019.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg:

Miljødirektoratets tilråding, foreslåtte forskrifter og kart kan lastes ned fra Miljødirektoratets nettsider: <https://tema.miljodirektoratet.no/no/Tema/Verneomrader/Tilradninger-verneomrader/Tilrading-skogvern-september-2019/>

Ta eventuelt kontakt med Miljødirektoratet for å få tilsendt papirkopi av dokumentene.

Kopi av dette brevet uten vedlegg sendes til:

Akershus fylkeskommune
Buskerud fylkeskommune
Hedmark fylkeskommune
Hordaland fylkeskommune
Rogaland fylkeskommune
Telemark fylkeskommune
Troms fylkeskommune
Trøndelag fylkeskommune
Vestfold fylkeskommune
Østfold fylkeskommune

Fylkesmannen i Innlandet
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Vestland
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Sametinget

Asker kommune
Aurskog-Høland kommune
Bardu kommune
Bærum kommune
Eidsvoll kommune
Elverum kommune
Flatanger kommune
Forsand kommune
Fusa kommune
Grue kommune
Indre Fosen kommune
Kongsberg kommune

Kvinnherad kommune
Larvik kommune
Levanger kommune
Lierne kommune
Meland kommune
Namdalseid kommune
Nesodden kommune
Notodden kommune
Rendalen kommune
Rennebu kommune
Sarpsborg kommune
Selbu kommune
Sigdal kommune
Skedsmo kommune
Snåsa kommune
Stor-Elvdal kommune
Strand kommune
Trysil kommune
Tydal kommune
Verdal kommune
Våler kommune i Solår
Våler kommune i Østfold
Åfjord kommune

Landbruksdirektoratet
Norges Skogeierforbund
NORSKOG
Norges Naturvernforbund
WWF
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Friluftsrådenes Landsforbund
Norsk Friluftsliv
Direktoratet for mineralforvaltning
Forsvarsbygg
Norges vassdrags- og energidirektorat
Statens vegvesen
Statnett SF
Statkraft SF
Statskog SF
Norges Idrettsforbund
Norges Orienteringsforbund
Norsk Organisasjon for Terrengsykling
Kartverket
Språkrådet